TÜRK ÜROLOJİ DERGİSİ
Cilt : 11, Sayı : 1, 45-49 1985

TEKİRDAĞ — KAŞIKÇI KÖYÜ ÜRİNER SİSTEM TÜMÖRÜ TARAMASI SONUÇLARI : ÖN RAPOR

THE RESULTS OF THE RESEARCH ON URINARY TRACT MALIGNANCIES IN THE VILLAGE KAŞIKÇI-NEAR TEKİRDAĞ : PRELIMINAY REPORT

Dr. G. TAMAY, Dr. O. İNCİ, Dr. M. TUĞRUL, Dr. A.K. KUTLU
Dr. F. BULUT, Dr. F. SÖZERİ, Dr. İ. S. IŞIK (*)

Üroepitelyal tümörlerin coğrafi olarak dünyanın belirli bölgelerinde yaygın görüldüğü bilinmektedir. Son 20 yılda Balkan yarımadasında, özellikle Yugoslavya, Romanya ve Bulgaristan'da sık görüldüğü pekçok araştırmacının raporlarında bildirilmiştir. (5). Ülkemizde ise transitional cell carsinom'un topografik ve coğrafi dağılımı hakkında henüz yeterli çalışma mevcut değildir. Ancak bazı hastahane kayıtlarında ve gözlemlerinde, Tekirdağ ili Kaşıkçı köyünde sık görüldüğü dikkatimizi çekti. Aynı bölgede üriner enfeksiyon ve üriner taş hastalığının sıklığı da ayrı bir özelliktir. Bu durumu istatistiki olarak sonuçlandırmak amacıyla 3 aşamalı tümör tarama projesi hazırlandı. Burada sunulan 1. aşama sonuçlarıdır.

Üriner sitoloji ile üroepitelyal tümörlü hastalarda daha preklinik dönemde, radyolojik ve endoürolojik yöntemlerle tanı konulmadan tanı konulduğu bilinmemektedir. Ayrıca yine üriner sitoloji endüstriyel karsinogenlerle temas halinde olan riski yüksek grupların taramasında rutin olarak uygulanmaktadır. (3). Bizde Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji, Patoloji, ve Mikrobiyoloji bölümlerinde oluşan ekip ile 1. aşamada sitolojik tarama ve üriner enfeksiyon araştırdık II. aşamada sitoloji sonuçlarına göre diğer klinik ve laboratuar incelemeleri III. aşamada ise etyolojik nedenlere yönelik çalışmalar yapılacaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM

Çalışmalarımız 5-13 Şubat 1984 tarihlerinde Kaşıkçı Köyünde ve kontrol grubu olarak alınan komşu Ferhadanlı Köyünde gerçekleştirildi. Tarama kapsamına alınan köylerde 35 yaşın üzerindeki kişilerin klinik anamnezleri eğitilmiş personel tarafından soru ve kayıt formlarına geçirildi.

(*) Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji ve Patoloji, Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalları.

Sabah ilk idrarları steril cam kaplara alındı, daha sonra fizik muayeneleri yapıldı ve özellikler dosyalarına işlendi. Alınan idrarın bir kısmı sitolojik inceleme amacıyla kullanıldı. Diğerinde ise idrar analizi yapıldı. Sitoloji amacıyla alınan idrarda hazırlanan preparatlar Hematoksilen-Eosin ile boyandı ve ışık mikroskobunda incelendi. İdrar analizinde her mikroskopik sahada 10 ve daha fazla polimorf nüveli lökosit saptanan kişilerde üriner enfeksiyon varlığı düşünüldü. Bu kişilerde tekrar midstream idrar alındı ve kültür-antibiogram yapıldı.

Aynı işlemler kontrol grubu olarak seçilen Ferhadanlı Köyünde de yapıldı ve sonuçlar kaydedildi.

BULGULAR

Araştırmanın yapıldığı köyler Tekirdağ iline 24 km. uzaklıkta, kırsal kesimde kurulmuş, tarım ve hayvancılık ile uğraşmaktadırlar. Bu iki köy ve bölgede bulunan diğer 4 köy Bulgaristanın Selvi kasabası Dobramilka köyünden 1877-1878 yıllarında gelmişlerdir. Beslenmelerinde, gelenek ve alışkanlıklarında dikkate değer özellikler saptanmadı. Ancak Kaşıkçı köyünde erkeklerin % 70 kadarı günde 1 paketten fazla sigara kullanmakta ve, % 80 den fazlası her gün alkol almaktaydı. (Bira, rakı, şarap şeklinde). Kadınların ise % 90 kadarı genç kızlık döneminde sigara kullanmakta.

Çalışmamız Kaşıkçıda 241'i erkek, 265'i kadın, toplam 506, Ferhadanlıda 152'si erkek, 177'si kadın 329 kişide yapıldı.

Fizik muayenede kadınların 4'ünde sistosel ve 15'inde stress inkontinans saptandı.

Erkeklerin 8'inde hidrosel, 3'ünde varikosel, 2'sinde bilateral kriptorşidi, 2'sinde Peyroni hastalığı vardı. Rektal tuşe ile 82 kişide grade 1 ve 3 arasında değişen prostat irileşmesi saptandı.

YAŞ	35—40		41—50		51—60		61—70		71—80		81 +		TOPLAM		
CİNS	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	
ÜRİNER ENFEKSİYON	4	1	2	3	14	8	7	2	4	—	2	1	33	15	48
ÜRİNER TAŞ HAST.	1	1	1	6	1	6	—	2	—	4	—	—	3	19	22
ÜRİNER DİSPLAZİ	1	1	2	3	9	3	4	1	3	1	—	—	19	9	28
SİTOLOJİ ATİPİ	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	3	1	4

Tablo 1. : Kaşıkçı köyünde saptanan üriner enfeksiyon, üriner taş hastalığı, hücresel displazi ve atipinin yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı.

Tablo 1. de görüldüğü gibi toplam 48 kişide üriner enfeksiyon (en çok gram (—) bakterilerde), 22 kişide üriner taş hastalığı saptandı. Üriner

sitolojide ise 19 kadın ve 9 erkek olmak üzere toplam 28 kişide displastik ve diskaryotik hücre, 3'ü kadın ve bir de erkek olmak üzere 4 kişide ise a tipik hücre bulundu.

Atipik hücre saptananların birinde üriner enfeksiyon ve 1 olguda ise böbrek taşı vardır. Hücresel displazi saptanan 28 olgunun 10'unda üriner enfeksiyon ve 4'ünde taş vardı.

Ferhadanlı köyünde ise 5 kişide üriner enfeksiyon, 7 kişide üriner taş hastalığı, 6 kişide ise hücresel displazi vardı. Hücresel displazililerden yalnız birinde üriner enfeksiyon vardı.

İRDELEME

Balkanlarda sık görülen üroepitelyal tümörler-özellikle renal-pelvis ve üreter-ile Balkan nefropatisi arasında ilişki araştırılmış ve bazı somut veriler saptanmıştır. (5) Yugoslavya'da Danilovic (3), Bulgaristan'da Puchlev (6), Romanya'da Bruckner ve arkadaşları (2), Balkan nefropatisi üzerine pekçok çalışmalar yapmışlardır. Petkoviç ise nehir kıyılarına yerleşmiş küçük köylerde renal-pelvis ve üreter tümörlerinin çok sık görüldüğünü ve bunun Balkan nefropatisi ile ilgili olabileceğini çeşitli kanıtlar ile göstermiştir. Balkan nefropatisi etyolojisinde içme sularında yüksek konsantrasyonda bulunan radon ve bazı minerallerin etkin olabileceği bildirilmektedir.

Ülkemizde endemik nefropati ile ilgili dikkate değer gözlemler yoktur. Ancak yüz yıl kadar önce Bulgaristan'dan gelip Kaşıkçı köyünde yerleşen halkta edinsel üropatilerin ve üroepitelyal tümörlerin sık görülmesi bizim klinik gözlemlerimizdir. Enfeksiyon oranı oldukça yüksek olup etkenler çoğunlukla gram (—) bakterilerdi. Üriner sistem taş hastalığı da yine bölgeye ve normal populasyona oranla yüksek bulundu.

Çalışmamızda, üriner sistoloji sonuçları klinik gözlemlerimizi soğrulayıcı nitelikteydi. Genelde idrar sitolojisinde diskaryotik ve displastik hücreler (—) bulgu olarak değerlendirilmektedir. Ancak hastaların izlenmesi gerekir. (1,4). Biz hücresel displazi saptadığımız olgularımızdan bazılarında üriner enfeksiyon ve taş hastalığının etkin tedavisine karşın, hepsini riskli grup olarak düşünmekteyiz. Hem bunları ve hem de atipik hücre saptadığımız olguları diğer tanı yöntemleri ile araştırmak amacıyla projenin 2. aşama çalışmalarına başlanıldı.

Hücresel atipi saptanan olguların kesin tümör olduğu düşünülemez. Ancak diğer tanı yöntemleri uygulandıktan sonra kesin sonuçlar belirlenecektir. Çalışmalarımız üriner sistolojinin yinelenmesi ve diğer tanı yöntemlerinin uygulanması ile devam etmektedir.

Sonuç da bu tarama ile söz konusu köyde önemli üropatolojik özelliklerin varlığı, üriner enfeksiyon, üriner taş hastalığının oldukça çok olduğu saptandı. Üriner sitoloji ile de üroepitelyal tümörlerin sık görüldüğüne ait klinik gözlemlerimize epidemiolojik olarak da destek sağlandığı kanısındayız. Kesin sonuçlar ise araştırmanın diğer aşamaları gerçekleştikten sonra ortaya çıkacaktır.

ÖZET

Bazı hastane kayıtlarında, Tekirdağ'ın Kaşıkçı köyünde doğup da halen bu köyde veya çevre illerde yaşayanlarda, özellikle mesane tümörleri olmak üzere üroepitelyal tümörlere sık rastlandığı tespit edildi. Bu nedenle 3 aşamada üriner tümör taraması planlandı. 1. aşamada, soru formlarının görüşme ile doldurulması, fizik muayene, idrar analizi, enfeksiyonlu olgularda idrar kültürü, idrar sedimentinin sitolojik incelemesi, 35 yaşın üzerindeki 506 kişide yapıldı. Kontrol grubu olarak komşu Ferhadanlı köyünde de 329 kişi tetkik edildi.

Kaşıkçı köyünde, idrar sitolojisinde, 4 olguda atipik hücre, 28 olguda diskaryotik ve displastik hücre saptandı. Üriner enfeksiyonlu 48 olgunun 46'sının idrar kültüründe, en çok gram (—) bakteri üretildi. Atipik hücre saptanan olgulardan birinde ve epitelyal displazi saptanan 10 olguda üriner enfeksiyon vardı. Kontrol grubu köyde epitelyel displazi saptanan 6 olgunun yalnız birinde üriner enfeksiyon bulundu.

Birinci aşama sonuçlarına göre, Kaşıkçı köyünün üroepitelyal tümör yönünden dikkate alınması gerektiği düşüncesindeyiz. Üroepitelyal anormallik saptanan hastalarda araştırma programının 2 ve 3. aşamasını kapsayan radyolojik muayeneler ve biolojik tümöral marker incelenmesi gibi çalışmaların yapılması gerektiği sonucuna varıldı.

SUMMARY

It was found in some hospital records that uroepthelial tumors, particularly bladder tumors, were frequently encountered in persons born in Kaşıkçı village of Tekirdağ. These persons have been living in this village or in the other neighbour cities. Therefore investigation of urinary tumor was planned in three stages. In the first stage, filling of the forms by interviewing, physical examination of urine sediment were carried out in 506 persons who were over the age of 35. On the other hand, 329 persons who live in neighbour Ferhadanlı village were taken into investigation as control group.

In Kaşıkçı village, atipical cells in four cases and dyscaryotic and

dysplastic cells in 28 cases were found in cytological examination of urine sediment. Of 48 cases who had urinary infection, 46 had mostly gram negative bacterial growth in urinary culture. There was also urinary infections in one case who had atypical cells and in ten cases who had epithelial dysplasia in the other village where persons had been taken into investigation as control group.

We had an opinion that further investigation of uroepithelial tumors had to be taken into consideration in Kaşıkçı village according to the results of the first stage. It was concluded that studies including second and third stage of the research program such as radiological, cystosco pical examinations and investigation of biological tumoral markers had to be varried out in persons with uroepithelial abnormalities.

KAYNAKLAR

1 — **El-Bolkany, M.N.:** Cytology of bladder carcinoma. From the depertmant of pathology. National Cancer İnstitute Cario Egypt. J. Urol, 124 : 20-22, 1979.

2 — **Bruckner, 1., Stoica, G. and Serban, M.:** Studies on urinary proteins in endemic nephropathy, İn: The Balkan Nephropathy. Ciba Faundation Study Group No: 30, Boston: Littel, Brown and Co., 1967.

3 — **Daniloviç, V.** Chronic Nephritis due to ingestion of lead-contaminated flour. Brit. Med. J., 1: 27, 1958.

4 — **Özgül A., Öner A., Oruç N., Kural A.R., İnci O., Çömez E., Solok A.** Mesane tümörü olgularında idrar ve mesane yıkantı suyu sitolojik incelemesinin değerlendirilmesi. T. Ürol. Derg. 10; 129-137 1984.

5 — **Petkovis S.D.:** Epidemiology and teatment of renal pelvic ue ureteral tumors. J. Urol 114 : 858, 1975.

6 — **Puchlev, A.:** Endemic nephropathy in Bulgaria. İn: The Balkan nephropathy Ed. by. E.E.W. Wolstonholme and S. Knight. Ciba Foundation study.

7 — **Group No:** 30 Boston. Little, Brown and Co. 1967.